

ΟΔΗΓΙΑ 92/51/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Ιουνίου 1992

σχετικά με ένα δεύτερο γενικό σύστημα αναγνώρισης της επαγγελματικής εκπαίδευσης, το οποίο συμπληρώνει την οδηγία 89/48/ΕΟΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 49, το άρθρο 57 παράγραφος 1 και το άρθρο 66,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι, δυνάμει του άρθρου 8Α της συνθήκης, η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, η εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των υπηρεσιών μεταξύ των κρατών μελών αποτελεί έναν από τους στόχους της Κοινότητας' ότι, για τους υπηκόους των κρατών μελών, συνεπάγεται ιδίως την ευχέρεια να ασκούν επάγγελμα, ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή μισθωτοί, σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο απέκτησαν τα επαγγελματικά τους προσόντα'

ότι, όσον αφορά τα επαγγέλματα για την άσκηση των οποίων η Κοινότητα δεν έχει ορίσει το ελάχιστο επίπεδο των αναγκαίων προσόντων, τα κράτη μέλη διατηρούν την ευχέρεια να καθορίζουν το επίπεδο αυτό, ώστε να εξασφαλίζουν την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στο έδαφός τους' ότι, ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν δύνανται, χωρίς να παραγνωρίζουν τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 5, 48, 52 και 59 της συνθήκης, να επιβάλλουν σε υπήκοο κράτους μέλους να αποκτήσουν προσόντα τα οποία τα εν λόγω κράτη μέλη απλώς περιορίζονται να ορίζουν με αναφορά στα διπλώματα που χορηγούνται στα πλαίσια του εθνικού εκπαιδευτικού τους συστήματος, ενώ ο ενδιαφερόμενος έχει ήδη αποκτήσει το σύνολο ή μέρος των προσόντων αυτών σε άλλο κράτος μέλος' ότι, κατά συνέπεια, κάθε κράτος μέλος υποδοχής στο οποίο είναι κατοχυρωμένο νομοθετικά ένα επάγγελμα είναι υποχρεωμένο να λαμβάνει υπόψη του τα προσόντα που αποκτώνται σε άλλο κράτος μέλος και να εκτιμά αν αυτά αντιστοιχούν στα προσόντα που απαιτεί'

ότι η οδηγία 89/48/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1988 σχετικά με ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών (4), διευκολύνει την τήρηση αυτών των υποχρεώσεων αλλά περιορίζεται μόνο στην εκπαίδευση ανώτατης βαθμίδας'

ότι, για να διευκολυνθεί η άσκηση όλων των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, προϋπόθεση των οποίων σε ένα κράτος μέλος υποδοχής αποτελεί η εκπαίδευση συγκεκριμένης βαθμίδας, πρέπει να θεσπισθεί ένα δεύτερο γενικό σύστημα συμπληρωματικό του πρώτου'

ότι το συμπληρωματικό γενικό σύστημα πρέπει να βασίζεται στις ίδιες αρχές και να περιλαμβάνει, τηρουμένων των αναλογιών, τους ίδιους κανόνες με το αρχικό γενικό σύστημα'

ότι η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στα νομοθετικά καταχωρωμένα επαγγέλματα που αποτελούν αντικείμενο ειδικών οδηγιών με τις οποίες θεσπίζεται κυρίως αμοιβαία αναγνώριση των κύκλων σπουδών που έχουν ολοκληρωθεί πριν από την έναρξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας'

ότι, εξάλλου, δεν εφαρμόζεται ούτε στις δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο ειδικών οδηγιών οι οποίες αποβλέπουν, κυρίως, στο να θεσπισθεί η αναγνώριση των τεχνικών ικανοτήτων που βασίζονται σε πείρα η οποία έχει αποκτηθεί σε άλλο κράτος μέλος' ότι ορισμένες από τις οδηγίες αυτές εφαρμόζονται αποκλειστικά στις μη μισθωτές δραστηριότητες' ότι, προκειμένου να αποφευχθεί η υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας της άσκησης των αυτών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι μισθωτές, οπότε η άσκηση μιας και της αυτής δραστηριότητας θα υπάγεται σε νομικά καθεστώτα αναγνώρισης διαφορετικά, ανάλογα με το αν η δραστηριότητα ασκείται ως ελεύθερο επάγγελμα ή ως μισθωτή δραστηριότητα, θα πρέπει οι οδηγίες αυτές να εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που ασκούν τις εν λόγω δραστηριότητες ως μισθωτοί'

ότι, εξάλλου, το συμπληρωματικό γενικό σύστημα δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου 48 παράγραφος 4 και του άρθρου 55 της συνθήκης'

ότι το συμπληρωματικό αυτό σύστημα πρέπει να καλύπτει τις βαθμίδες εκπαίδευσης οι οποίες δεν έχουν καλυφθεί από το γενικό αρχικό σύστημα, και συγκεκριμένα εκείνην η οποία αντιστοιχεί στην άλλη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση

(1) ΕΕ αριθ. C 263 της 16. 10. 1989, σ. 1 και ΕΕ αριθ. C 217 της 1. 9. 1990, σ. 4.

(2) ΕΕ αριθ. C 149 της 18. 6. 1990, σ. 149 και ΕΕ αριθ. C 150 της 15. 6. 1992.

(3) ΕΕ αριθ. C 75 της 26. 3. 1990, σ. 11.

(4) ΕΕ αριθ. L 19 της 24. 1. 1989, σ. 16.

και στην εξομοιούμενη προς αυτήν εκπαίδευση, και εκείνη που αντιστοιχεί στην μακράς ή βραχείας διάρκειας δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και συμπληρώνεται, ενδεχομένως, από επαγγελματική εκπαίδευση ή εξάσκηση του επαγγέλματος·

ότι, εάν σ' ένα κράτος μέλος υποδοχής, για την άσκηση ενός κατοχυρωμένου νομοθετικά επαγγέλματος, απαιτείται είτε εκπαίδευση πολύ βραχείας διάρκειας είτε ορισμένα ατομικά προσόντα ή μόνο γενική εκπαίδευση, οι βάσει της παρούσας οδηγίας κανονικοί μηχανισμοί αναγνώρισης μπορεί ν' αποβούν αδικαιολόγητα περίπλοκοι· ότι, για τις περιπτώσεις αυτές, ενδείκνυται η καθιέρωση απλούστερων μηχανισμών·

ότι πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης του Ηνωμένου Βασιλείου, που έχει σκοπό να καθορίσει κανόνες για το επίπεδο των παροχών σε όλες τις επαγγελματικές δραστηριότητες μέσω του εθνικού συμβουλίου επαγγελματικών προσόντων «National Framework of Vocational Qualifications»·

ότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, είναι σχετικά λίγα τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα· ότι είναι, παρόλα αυτά, δυνατόν να απαιτείται και για μη νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα εκπαίδευση, που προετοιμάζει για την άσκηση ενός συγκεκριμένου επαγγέλματος της οποίας η διάρθρωση και το επίπεδο ρυθμίζονται ή ελέγχονται από τις αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους· ότι το σύστημα αυτό παρέχει εχέγγυα ισοδύναμα με τα παρεχόμενα στα πλαίσια κατοχυρωμένου επαγγέλματος·

ότι ο καθορισμός, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, των αναγκαίων λεπτομερειών εφαρμογής της πρακτικής άσκησης και της δοκιμασίας επάρκειας θα πρέπει να ανατεθεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής·

ότι, επειδή στο συμπληρωματικό γενικό σύστημα καλύπτονται δύο βαθμίδες εκπαίδευσης και επειδή στο αρχικό γενικό σύστημα καλύπτεται μια τρίτη, πρέπει να προβλεφθεί εάν και υπό ποιους όρους ένα άτομο που απέκτησε εκπαίδευση μιας βαθμίδας μπορεί να ασκήσει, σε ένα άλλο κράτος μέλος, επάγγελμα για την άσκηση του οποίου κατοχυρώθηκαν νομοθετικά τα προσόντα βάσει άλλης βαθμίδας·

ότι, για την εξάσκηση ορισμένων επαγγελμάτων, ορισμένα κράτη μέλη απαιτούν κατοχή διπλώματος κατά την έννοια της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, ενώ άλλα κράτη μέλη, για τα ίδια επαγγέλματα, απαιτούν την περάτωση επαγγελματικής εκπαίδευσης με διαφορετική διάρθρωση· ότι ορισμένες εκπαίδευσεις, ενώ δεν έχουν χαρακτήρα μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ελάχιστης διάρκειας κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, οδηγούν, ωστόσο, σε ανάλογο επαγγελματικό επίπεδο, και προετοιμάζουν για παρόμοιες ευθύνες και καθήκοντα· ότι θα πρέπει, ως εκ τούτου, να εξομοιωθούν αυτές οι εκπαίδευσεις προς εκείνες που πιστοποιούνται με

δίπλωμα· ότι, λόγω της υπάρχουσας μεγάλης ποικιλομορφίας, τούτο μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την απαρίθμηση σε κατάλογο των εν λόγω εκπαιδύσεων· ότι η εξομοίωση αυτή είναι δυνατόν να οδηγήσει, ενδεχομένως, σε αναγνώριση ισοτιμίας μεταξύ αυτών των εκπαιδύσεων και εκείνων που καλύπτει η οδηγία 89/48/ΕΟΚ· ότι πρέπει επίσης, μ' ένα δεύτερο κατάλογο, να επέλθει εξομοίωση ορισμένων νομοθετικά κατοχυρωμένων εκπαιδύσεων σε επίπεδο διπλώματος·

ότι, επειδή οι διαρθρώσεις της επαγγελματικής εκπαίδευσης συνεχώς εξελίσσονται, πρέπει να προβλεφθεί διαδικασία τροποποίησης των εν λόγω καταλόγων·

ότι επειδή το γενικό συμπληρωματικό σύστημα καλύπτει επαγγέλματα για την άσκηση των οποίων απαιτείται η απόκτηση επαγγελματικής εκπαίδευσης σε επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και απαιτεί μάλλον προσόντα χειρωνακτικής εργασίας, πρέπει να προβλέπει επίσης την αναγνώριση αυτών των προσόντων ακόμα και αν έχουν αποκτηθεί μόνο με την επαγγελματική πείρα σε κράτος μέλος που δεν κατοχυρώνει νομοθετικά αυτά τα επαγγέλματα·

ότι το παρόν γενικό σύστημα, καθώς και το πρώτο γενικό σύστημα, αποσκοπούν στην εξάλειψη των εμποδίων κατά την πρόσβαση στα νομικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα και στην άσκησή τους· ότι οι εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί κατ' εφαρμογή της απόφασης 85/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Ιουλίου 1985 για την αντιστοιχία των τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (1), αν και δεν αποσκοπούν στην κατάργηση των νομικών εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία αλλά ανταποκρίνονται σε άλλο στόχο, και συγκεκριμένα στη βελτίωση της διαφάνειας της αγοράς εργασίας, πρέπει, ενδεχομένως, να χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ιδίως εφόσον ενδέχεται να παράσχουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με το αντικείμενο, το περιεχόμενο και τη διάρκεια της επαγγελματικής εκπαίδευσης·

ότι, πρέπει, κατά περίπτωση, να ζητείται η γνώμη των επαγγελματικών συλλόγων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων καθώς και των ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης ή να εξασφαλίζεται η κατάλληλη συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων·

ότι ένα τέτοιο σύστημα, όπως και το αρχικό σύστημα, ενισχύοντας το δικαίωμα του ευρωπαίου πολίτη να χρησιμοποιεί τις επαγγελματικές του γνώσεις σε κάθε κράτος μέλος, ολοκληρώνει και συγχρόνως ενισχύει το δικαίωμά του να αποκτά τις γνώσεις αυτές όπου επιθυμεί·

ότι και τα δύο συστήματα πρέπει να αξιολογηθούν, μετά από ένα ορισμένο χρόνο εφαρμογής, ως προς την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας τους, προκειμένου να προσδιορισθεί ιδίως σε ποιο βαθμό μπορούν να βελτιωθούν,

(1) ΕΕ αριθ. L 199 της 31. 7. 1985, σ. 56.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Ορισμοί

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοείται:

α) ως *δίπλωμα*, οποιοσδήποτε τίτλος εκπαίδευσης ή οποιοδήποτε σύνολο τέτοιων τίτλων:

— που έχει χορηγηθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, η οποία έχει οριστεί σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του εν λόγω κράτους μέλους,

— από τον οποίο προκύπτει ότι ο κάτοχός του παρακολούθησε επιτυχώς:

i) είτε κύκλο μεταδευτεροβάθμιων σπουδών, εκτός από τον αναφερόμενο στο άρθρο 1 στοιχείο α) της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους ή ισοδύναμης διάρκειας μερικής παρακολούθησης, προϋπόθεση πρόσβασης στον οποίο αποτελεί, κατά κανόνα, μεταξύ άλλων, η ολοκλήρωση του κύκλου δευτεροβάθμιων σπουδών που απαιτείται για την πρόσβαση στην πανεπιστημιακή ή άλλη τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και η επαγγελματική εκπαίδευση που τυχόν απαιτείται επιπλέον αυτού του κύκλου σπουδών μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

ii) είτε έναν από τους κύκλους εκπαίδευσης του παραρτήματος Γ και

— από το οποίο προκύπτει ότι ο κάτοχός του διαθέτει τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα για την πρόσβαση σε επάγγελμα που είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο στο εν λόγω κράτος μέλος ή για την άσκηση του επαγγέλματος αυτού,

εφόσον η εκπαίδευση που πιστοποιείται από τον εν λόγω τίτλο έχει πραγματοποιηθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος στην Κοινότητα, ή εκτός Κοινότητας, σε εκπαιδευτικά ιδρύματα που παρέχουν εκπαίδευση σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις ενός κράτους μέλους, ή εφόσον ο κάτοχός του έχει τριετή επαγγελματική πείρα που βεβαιούται από το κράτος μέλος το οποίο έχει αναγνωρίσει έναν εξωκοινοτικό τίτλο εκπαίδευσης.

Εξομοιώνεται προς δίπλωμα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου, οποιοσδήποτε τίτλος εκπαίδευσης ή οποιοδήποτε σύνολο τέτοιων τίτλων, έχει χορηγηθεί από αρμόδια αρχή σε κράτος μέλος, εφόσον πιστοποιεί εκπαίδευση που έχει πραγματοποιηθεί εντός της Κοινότητας και αναγνωρίζεται από αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους ως ισοτίμου επιπέδου και εφόσον παρέχει τα ίδια δικαιώματα πρόσβασης σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή άσκησής του.

β) ως *πιστοποιητικό*, οποιοσδήποτε τίτλος εκπαίδευσης ή οποιοδήποτε σύνολο τέτοιων τίτλων:

— που έχει χορηγηθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, η οποία έχει οριστεί σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του εν λόγω κράτους μέλους,

— από το οποίο προκύπτει ότι ο κάτοχός του, αφού παρακολούθησε κύκλο δευτεροβάθμιων σπουδών, ολοκλήρωσε:

είτε ένα κύκλο σπουδών ή επαγγελματικής εκπαίδευσης εκτός από τους αναφερομένους στο στοιχείο α), σε εκπαιδευτικό ίδρυμα ή σε επιχείρηση ή εναλλάξ σε εκπαιδευτικό ίδρυμα και σε επιχείρηση, και τον οποίο, ενδεχομένως, συμπλήρωσε με την πρακτική άσκηση ή την άσκηση του επαγγέλματος που απαιτείται επιπλέον αυτού του κύκλου,

είτε την πρακτική άσκηση ή την περίοδο άσκησης του επαγγέλματος που απαιτείται επιπλέον αυτού του κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ή

— από το οποίο προκύπτει ότι ο κάτοχός του, αφού παρακολούθησε κύκλο σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τεχνικής ή επαγγελματικής κατεύθυνσης, ολοκλήρωσε, ενδεχομένως:

είτε ένα κύκλο σπουδών ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, όπως αναφέρεται στη δεύτερη περίπτωση,

είτε την πρακτική άσκηση ή την περίοδο εξάσκησης του επαγγέλματος που απαιτείται επιπλέον αυτού του κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τεχνικής ή επαγγελματικής κατεύθυνσης και

— από το οποίο προκύπτει ότι ο κάτοχός του διαθέτει τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα για την πρόσβαση σε επάγγελμα που είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο στο εν λόγω κράτος μέλος, ή την άσκηση του επαγγέλματος αυτού,

εφόσον η εκπαίδευση που πιστοποιείται από τον εν λόγω τίτλο έχει πραγματοποιηθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της στην Κοινότητα ή εκτός Κοινότητας σε εκπαιδευτικά ιδρύματα που παρέχουν εκπαίδευση σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις ενός κράτους μέλους ή εφόσον ο κάτοχός του έχει διετή επαγγελματική πείρα που βεβαιούται από το κράτος μέλος το οποίο έχει αναγνωρίσει έναν εξωκοινοτικό τίτλο εκπαίδευσης.

Εξομοιώνεται προς πιστοποιητικό κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου, οποιοσδήποτε τίτλος εκπαίδευσης ή οποιοδήποτε σύνολο τέτοιων τίτλων, έχει χορηγηθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, εφόσον πιστοποιεί εκπαίδευση που έχει πραγματοποιηθεί εντός της Κοινότητας και αναγνωρίζεται από αρμόδια αρχή κράτους μέλους ως ισοτίμου επιπέδου και εφόσον παρέχει τα ίδια δικαιώματα για την πρόσβαση σε ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή για την άσκηση του επαγγέλματος αυτού.

γ) ως *βεβαίωση επάρκειας*, κάθε τίτλος:

- που πιστοποιεί εκπαίδευση η οποία δεν αποτελεί μέρος ενός συνόλου που συνιστά δίπλωμα κατά την έννοια της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ ή δίπλωμα ή πιστοποιητικό κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας ή
- που χορηγείται έπειτα από εκτίμηση των ατομικών προσόντων, των ικανοτήτων ή των γνώσεων του αιτούντος, που θεωρούνται απαραίτητες για την άσκηση επαγγέλματος, από αρχή που ορίζεται σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις κράτους μέλους, χωρίς να απαιτείται η απόδειξη προηγούμενης εκπαίδευσης·

δ) ως *κράτος μέλος υποδοχής*, το κράτος μέλος στο οποίο ο υπήκοος κράτους μέλους ζητεί να ασκήσει ένα επάγγελμα το οποίο είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο ενώ δεν έχει αποκτήσει στο εν λόγω κράτος μέλος τον ή τους τίτλους εκπαίδευσης ή τη βεβαίωση επάρκειας που επικαλείται ή δεν άρχισε την άσκηση του περί ου ο λόγος επαγγέλματος στο εν λόγω κράτος μέλος·

ε) ως *νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα*, η δραστηριότητα ή το σύνολο νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αποτελούν το επάγγελμα αυτό σε ένα κράτος μέλος·

στ) ως *νομοθετικά κατοχυρωμένη επαγγελματική δραστηριότητα*, η επαγγελματική δραστηριότητα για την πρόσβαση στην οποία ή για την άσκησή της ή έναν από τους τρόπους ασκήσεώς της σε ένα κράτος μέλος απαιτείται, αμέσως ή εμμέσως, βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, η κατοχή τίτλου εκπαίδευσης ή βεβαίωσης επάρκειας. Τρόπους ασκήσεως μιας νομοθετικά κατοχυρωμένης επαγγελματικής δραστηριότητας συνιστούν ιδίως:

- η άσκηση δραστηριότητας υπό επαγγελματικό τίτλο, εφόσον η χρήση αυτού του τίτλου επιτρέπεται μόνον στους κατόχους τίτλου εκπαίδευσης ή βεβαίωσης επάρκειας, που καθορίζεται από νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις,
- η άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας στον τομέα της υγείας, εφόσον για την επ' αμοιβή άσκηση αυτής της δραστηριότητας ή/και την επιστροφή των ιατρικών δαπανών, απαιτείται σύμφωνα με το εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης η κατοχή τίτλου εκπαίδευσης ή βεβαίωσης επάρκειας.

Εφόσον το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, εξομοιώνεται προς νομοθετικά κατοχυρωμένη επαγγελματική δραστηριότητα, η επαγγελματική δραστηριότητα των μελών ένωσης ή οργάνωσης, στόχος των οποίων είναι, μεταξύ άλλων, η προώθηση και η διατήρηση της υψηλής στάθμης του οικείου επαγγέλματος και οι οποίες, για την επίτευξη αυτού του στόχου, τυγχάνουν αναγνωρίσεως υπό ειδική μορφή σε κράτος μέλος και:

- χορηγούν στα μέλη τους τίτλο εκπαίδευσης,

- υποβάλλουν τα μέλη τους σε επαγγελματικούς κανόνες τους οποίους θεσπίζουν οι ίδιες και
- παρέχουν σ' αυτά το δικαίωμα να κάνουν χρήση επαγγελματικού τίτλου ή συντομογραφίας ή ιδιότητας που αντιστοιχεί προς αυτόν τον τίτλο εκπαίδευσης.

Όταν ένα κράτος μέλος αναγνωρίζει, όπως αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο, μια ένωση ή οργάνωση που πληροί τους όρους του εν λόγω εδαφίου, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή·

ζ) ως *νομοθετικά κατοχυρωμένη εκπαίδευση*, την εκπαίδευση η οποία:

- προετοιμάζει για την άσκηση ενός συγκεκριμένου επαγγέλματος και
- συνίσταται σε κύκλο σπουδών που ενδεχομένως συμπληρώνεται από επαγγελματική εκπαίδευση, πρακτική άσκηση ή άσκηση του επαγγέλματος, των οποίων η διάρθρωση και το επίπεδο ρυθμίζονται από νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του εν λόγω κράτους μέλους ή υπόκεινται σε έλεγχο ή έγκριση εκ μέρους της αρμόδιας προς τούτο αρχής·

η) ως *επαγγελματική πείρα*, η πραγματική και νόμιμη άσκηση του σχετικού επαγγέλματος σ' ένα κράτος μέλος·

θ) ως *πρακτική άσκηση προσαρμογής*, η άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος που πραγματοποιείται στο κράτος μέλος υποδοχής υπό την ευθύνη αναγνωρισμένου επαγγελματία και που συνοδεύεται, ενδεχομένως, από συμπληρωματική εκπαίδευση. Η πρακτική άσκηση υπόκειται σε αξιολόγηση. Οι λεπτομερείς κανόνες της πρακτικής άσκησης και της αξιολόγησής της, καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής.

Το νομικό καθεστώς στο οποίο υπάγεται ο ασκούμενος στο κράτος μέλος υποδοχής, ιδίως όσον αφορά το δικαίωμα παραμονής καθώς και τις υποχρεώσεις, τα κοινωνικά δικαιώματα και πλεονεκτήματα, τις αποζημιώσεις και τις αμοιβές, θεσπίζεται από τις αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους, σύμφωνα με το ισχύουν κοινοτικό δίκαιο·

ι) ως *δοκιμασία επάρκειας*, έλεγχος που αφορά αποκλειστικά τις επαγγελματικές γνώσεις του αιτούντος, διενεργείται δε από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής με σκοπό να εκτιμηθεί η ικανότητα του αιτούντος να ασκήσει νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα στο εν λόγω κράτος μέλος.

Για τη διενέργεια του ελέγχου αυτού, οι αρμόδιες αρχές, με βάση τη σύγκριση της εκπαίδευσης που απαιτεί το κράτος μέλος υποδοχής με την εκπαίδευση του αιτούντος, καταρτίζουν κατάλογο των τομέων, οι οποίοι δεν καλύπτονται από τον(τους) τίτλο(ους) εκπαίδευσης που επικαλείται ο αιτών. Στους τομείς αυτούς είναι δυνατόν

να περιλαμβάνονται τόσο θεωρητικές γνώσεις όσο και πρακτικές ικανότητες, απαιτούμενες για την άσκηση του επαγγέλματος.

Στη δοκιμασία επάρκειας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ο αιτών είναι αναγνωρισμένος επαγγελματίας στο κράτος μέλος καταγωγής ή προέλευσής του. Η δοκιμασία αυτή καλύπτει τομείς γνώσεων που επιλέγονται μεταξύ εκείνων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του δεύτερου εδαφίου, και οι οποίες αποτελούν βασική προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος στο κράτος μέλος υποδοχής. Οι λεπτομερείς κανόνες της δοκιμασίας επάρκειας καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους.

Το νομικό καθεστώς, στο οποίο υπάγεται στο κράτος μέλος υποδοχής ο αιτών που επιθυμεί να προετοιμαστεί για τη δοκιμασία επάρκειας στο ίδιο κράτος, καθορίζεται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, σύμφωνα με το ισχύον κοινοτικό δίκαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 2

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στους υπηκόους κράτους μέλους οι οποίοι επιθυμούν να ασκήσουν ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή μισθωτοί, νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα σε κράτος μέλος υποδοχής.

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται ούτε στα επαγγέλματα τα οποία διέπει ειδική οδηγία που καθιερώνει αμοιβαία αναγνώριση διπλωμάτων μεταξύ των κρατών μελών, ούτε στις δραστηριότητες που διέπονται από οδηγία που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α.

Οι οδηγίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Β εφαρμόζονται και για την έναντι μισθού άσκηση των δραστηριοτήτων τις οποίες αφορούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Σύστημα αναγνώρισης ισοτιμίας όταν το κράτος μέλος υποδοχής απαιτεί την κατοχή διπλώματος κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας ή κατά την έννοια της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ

Άρθρο 3

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, όταν στο κράτος μέλος υποδοχής, η πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή η άσκηση του προϋποθέτει την κατοχή διπλώματος, όπως αυτό ορίζεται στην παρούσα οδηγία ή στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ, η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να αρνείται σε υπήκοο κράτους μέλους την πρόσβαση στο επάγγελμα αυτό ή την εξάσκησή του υπό τους ίδιους όρους με τους ημεδαπούς, επικαλούμενη την έλλειψη προσόντων:

α) αν ο αιτών κατέχει το δίπλωμα, όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία ή στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ, και το

οποίο επιβάλλεται από άλλο κράτος μέλος για την πρόσβαση στο εν λόγω επάγγελμα ή την άσκηση του στο έδαφός του και το οποίο έχει ληφθεί σε ένα κράτος μέλος ή

β) αν ο αιτών έχει ασκήσει το επάγγελμα αυτό με πλήρη απασχόληση επί δύο έτη ή επί ισοδύναμο χρονικό διάστημα με μειωμένο ωράριο, κατά τη διάρκεια των δέκα τελευταίων ετών σε άλλο κράτος μέλος που δεν κατοχυρώνει νομοθετικά αυτό το επάγγελμα ούτε κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο ε) και του άρθρου 1 στοιχείο στ) πρώτο εδάφιο της παρούσας οδηγίας ούτε κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο γ) και του άρθρου 1 στοιχείο δ) πρώτο εδάφιο της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, και έχει αποκτήσει έναν ή περισσότερους τίτλους εκπαίδευσης:

— που έχουν χορηγηθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, η οποία έχει ορισθεί σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του κράτους αυτού,

— από τους οποίους προκύπτει ότι ο κάτοχός τους, παρακολούθησε με επιτυχία κύκλο σπουδών, μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, διαφορετικό από τον αναφερόμενο στο άρθρο 1 στοιχείο α) δεύτερη περίπτωση της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους ή ισοδύναμης διάρκειας μερικής παρακολούθησης για την πρόσβαση στον οποίο κατά κανόνα απαιτείται, μεταξύ άλλων, η ολοκλήρωση του κύκλου δευτεροβάθμιων σπουδών που απαιτείται για την πρόσβαση στην πανεπιστημιακή ή άλλη τριτοβάθμια εκπαίδευση και, ενδεχομένως, η επαγγελματική εκπαίδευση που είναι ενσωματωμένη σ' αυτόν τον κύκλο σπουδών μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή

— που πιστοποιούν μια νομοθετικά κατοχυρωμένη εκπαίδευση, όπως αναφέρεται στο παράρτημα Δ και

— οι οποίες προετοίμασαν τον αιτούντα για την άσκηση του εν λόγω επαγγέλματος.

Δεν επιτρέπεται όμως να απαιτείται η διετής επαγγελματική πείρα που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος σημείου, όταν ο(οι) τίτλος(οι) εκπαίδευσης οι οποίοι αναφέρονται στο παρόν σημείο και τους οποίους κατέχει ο αιτών, πιστοποιούν εκπαίδευση νομοθετικά κατοχυρωμένη.

Εξομοιώνεται προς τον τίτλο εκπαίδευσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος σημείου, οποιοσδήποτε τίτλος εκπαίδευσης ή οποιοδήποτε σύνολο τέτοιων τίτλων, έχει χορηγηθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, εφόσον πιστοποιεί εκπαίδευση που έχει αποκτηθεί εντός της Κοινότητας και αναγνωρίζεται από αυτό το κράτος μέλος ως ισοδύναμου επιπέδου, υπό τον όρο ότι η αναγνώριση αυτή έχει κοινοποιηθεί στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος υποδοχής δεν υποχρεούται να εφαρμόζει το παρόν άρθρο όταν η πρόσβαση σε επάγγελμα που κατοχυρώνεται νομοθετικά ή η άσκησή του εξαρτάται στο κράτος αυτό από την κατοχή διπλώματος όπως αυτό ορίζεται στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ, ένας από τους όρους χορήγησης του οποίου είναι η επιτυχής περάτωση κύκλου μεταδευτεροβάθμιων σπουδών διάρκειας άνω των τεσσάρων ετών.

Άρθρο 4

1. Το άρθρο 3 δεν θίγει την ευχέρεια του κράτους μέλους υποδοχής να απαιτεί επί πλέον από τον αιτούντα:

α) να αποδεικνύει ότι διαθέτει επαγγελματική πείρα, όταν η διάρκεια της εκπαίδευσης την οποία επικαλείται, σύμφωνα με το άρθρο 3 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) ή β), είναι κατά ένα τουλάχιστον έτος κατώτερη από τη διάρκεια που απαιτείται στο κράτος μέλος υποδοχής. Στην περίπτωση αυτή, η διάρκεια της απαιτούμενης επαγγελματικής πείρας:

- δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της ελλείπουσας περιόδου εκπαίδευσης, εφόσον η ελλείπουσα περίοδος αφορά τον κύκλο μεταδευτεροβάθμιων σπουδών ή/και επαγγελματική πρακτική άσκηση πραγματοποιούμενη υπό την καθοδήγηση υπεύθυνου επαγγελματία, και πιστοποιείται με εξετάσεις,
- δεν μπορεί να υπερβαίνει την ελλείπουσα περίοδο εκπαίδευσης, εφόσον αυτή αφορά περίοδο εξάσκησης του επαγγέλματος που διεξάγεται με τη βοήθεια αναγνωρισμένου επαγγελματία.

Όσον αφορά τα διπλώματα, κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο α) δεύτερο εδάφιο, η διάρκεια της εκπαίδευσης που αναγνωρίζεται ως ισοδύναμη υπολογίζεται σε συνάρτηση με την εκπαίδευση η οποία ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο α) πρώτο εδάφιο.

Κατά την εφαρμογή του παρόντος σημείου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η επαγγελματική πείρα που αναφέρεται στο άρθρο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β).

Πάντως, η διάρκεια της απαιτούμενης επαγγελματικής πείρας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη.

Εντούτοις, δεν μπορεί να απαιτηθεί επαγγελματική πείρα από αιτούντα ο οποίος είναι κάτοχος διπλώματος που πιστοποιεί κύκλο σπουδών μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο α) δεύτερη περίπτωση ή διπλώματος όπως ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο α) της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, και ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει το επάγγελμά του σε κράτος μέλος υποδοχής στο οποίο απαιτείται η κατοχή διπλώματος ή τίτλου εκπαίδευσης που πιστοποιεί έναν από τους κύκλους σπουδών που αναφέρονται στα παραρτήματα Γ και Δ.

β) να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση προσαρμογής, επί τρία έτη κατ' ανώτατο όριο, ή να υποβληθεί σε δοκιμασία επάρκειας:

- όταν η εκπαίδευση την οποία έχει λάβει, σύμφωνα με το άρθρο 3 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) ή β), αφορά τομείς θεωρητικών ή/και πρακτικών γνώσεων ουσιωδώς διαφορετικών από εκείνες που καλύπτονται από το δίπλωμα, όπως αυτό ορίζεται στην παρούσα

οδηγία ή στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ, που απαιτείται στο κράτος μέλος υποδοχής ή

- όταν, στην περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 3 πρώτο εδάφιο, στοιχείο α), το νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα στο κράτος μέλος υποδοχής περιλαμβάνει μία ή περισσότερες νομοθετικά κατοχυρωμένες επαγγελματικές δραστηριότητες οι οποίες δεν υφίστανται στο νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα στο κράτος μέλος καταγωγής ή προέλευσης του αιτούντος, και η διαφορά αυτή έγκειται στην ειδική εκπαίδευση που απαιτείται στο κράτος μέλος υποδοχής, και που αφορά τομείς γνώσεων θεωρητικών ή/και πρακτικών ουσιωδώς διαφορετικών από εκείνες που καλύπτονται από το δίπλωμα, όπως αυτό ορίζεται στην παρούσα οδηγία ή στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ, που προσκομίζει ο αιτών ή
- όταν, στην περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) το νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα στο κράτος μέλος υποδοχής περιλαμβάνει μία ή περισσότερες νομοθετικά κατοχυρωμένες επαγγελματικές δραστηριότητες που δεν υφίστανται στο επάγγελμα που ασκεί ο αιτών στο κράτος μέλος καταγωγής ή προέλευσης και η διαφορά έγκειται στην ειδική εκπαίδευση που απαιτείται στο κράτος μέλος υποδοχής και που αφορά τομείς θεωρητικών ή/και πρακτικών γνώσεων ουσιωδώς διαφορετικών από εκείνες που καλύπτονται από τον ή τους τίτλους σπουδών τους οποίους προσκομίζει ο αιτών.

Εάν το κράτος μέλος υποδοχής κάνει χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος σημείου, οφείλει να παρέχει στον αιτούντα την επιλογή μεταξύ πρακτικής άσκησης προσαρμογής και δοκιμασίας επάρκειας. Εάν το κράτος μέλος υποδοχής που απαιτεί δίπλωμα όπως αυτό ορίζεται στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ ή στην παρούσα οδηγία, προτίθεται να θεσπίσει παρεκκλίσεις από την ευχέρεια επιλογής του αιτούντος, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 14.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο του παρόντος σημείου, το κράτος μέλος υποδοχής μπορεί να έχει το δικαίωμα επιλογής ανάμεσα στην πρακτική άσκηση προσαρμογής και τη δοκιμασία επάρκειας στην περίπτωση:

- επαγγέλματος, ή άσκηση του οποίου απαιτεί επαρκή γνώση του εθνικού δικαίου και ως προς το οποίο η παροχή συμβουλών ή/και συνδρομής σε θέματα εθνικού δικαίου αποτελεί ουσιώδες και σταθερό στοιχείο της άσκησης των σχετικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή
- κατά την οποία το κράτος μέλος υποδοχής εξαρτά την πρόσβαση στο επάγγελμα ή την άσκησή του από την κατοχή διπλώματος, όπως αυτό ορίζεται στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ και του οποίου μία από τις προϋποθέσεις χορήγησης είναι η επιτυχής ολοκλήρωση κύκλου μεταδευτεροβάθμιων σπουδών διάρκειας μεγαλύτερης από τρία έτη ή ισοδύναμης διάρκειας μερικής παρακολούθησης, και ο αιτών είναι κάτοχος είτε διπλώματος, όπως αυτό ορίζεται στην παρούσα οδηγία, είτε ενός ή περισσότερων τίτλων

εκπαίδευσης κατά την έννοια του άρθρου 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) της παρούσας οδηγίας, που δεν καλύπτονται από το άρθρο 3 στοιχείο β) της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ.

2. Πάντως, το κράτος μέλος υποδοχής δεν μπορεί να εφαρμόζει σωρευτικά τις διατάξεις της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Σύστημα αναγνώρισης ισοτιμίας όταν το κράτος μέλος υποδοχής απαιτεί την κατοχή διπλώματος και ο αιτών είναι κάτοχος πιστοποιητικού ή αντιστοίχου τίτλου εκπαίδευσης

Άρθρο 5

Όταν, στο κράτος μέλος υποδοχής, η πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή η άσκησή του προϋποθέτει την κατοχή διπλώματος, η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να αρνείται σε υπήκοο κράτους μέλους την πρόσβαση στο επάγγελμα αυτό ή την άσκησή του υπό τους ίδιους όρους με τους ημεδαπούς, επικαλούμενη την έλλειψη προσόντων:

- α) εάν ο αιτών κατέχει το πιστοποιητικό που επιβάλλεται από άλλο κράτος μέλος για την πρόσβαση στο ίδιο επάγγελμα ή την άσκησή του στο έδαφός του, και το οποίο έχει ληφθεί σε ένα κράτος μέλος ή
- β) εάν ο αιτών έχει ασκήσει το επάγγελμα αυτό με πλήρη απασχόληση επί δύο έτη στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας σε άλλο κράτος μέλος που δεν κατοχυρώνει νομοθετικά αυτό το επάγγελμα κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο ε) και του άρθρου 1 στοιχείο στ) πρώτο εδάφιο, και κατέχει έναν ή περισσότερους τίτλους εκπαίδευσης:

- που έχουν χορηγηθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους η οποία έχει οριστεί σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του κράτους αυτού και
- από τους οποίους προκύπτει ότι ο κάτοχός τους, αφού παρακολούθησε κύκλο σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ολοκλήρωσε,

είτε κύκλο σπουδών ή επαγγελματική εκπαίδευση εκτός από τους αναφερόμενους στο στοιχείο α), σε εκπαιδευτικό ίδρυμα ή σε επιχείρηση, ή εναλλάξ, σε εκπαιδευτικό ίδρυμα και σε επιχείρηση, συμπληρωμένο, ενδεχομένως, με την περίοδο πρακτικής άσκησης ή την εξάσκηση του επαγγέλματος που εντάσσεται σ' αυτόν τον κύκλο σπουδών,

είτε πρακτική άσκηση ή εξάσκηση του επαγγέλματος, που είναι ενσωματωμένα τμήματα στον εν λόγω κύκλο δευτεροβάθμιων σπουδών ή

- από τους οποίους προκύπτει ότι ο κάτοχός του, αφού παρακολούθησε κύκλο σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τεχνικής ή επαγγελματικής φύσης, ολοκλήρωσε, ενδεχομένως:

είτε κύκλο σπουδών ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, όπως αναφέρεται στη δεύτερη περίπτωση,

είτε πρακτική άσκηση ή εξάσκηση του επαγγέλματος που είναι ενσωματωμένα στον εν λόγω κύκλο δευτεροβάθμιων σπουδών τεχνικής ή επαγγελματικής φύσης και

- οι οποίοι τον έχουν προετοιμάσει για την άσκηση του επαγγέλματος αυτού.

Η διετής επαγγελματική πείρα που προαναφέρθηκε δεν μπορεί ωστόσο να απαιτείται όταν ο ή οι τίτλοι σπουδών που κατέχει ο αιτών και οι οποίοι αναφέρονται στο παρόν σημείο, πιστοποιούν μία νομοθετικά κατοχυρωμένη εκπαίδευση.

Εντούτοις, το κράτος μέλος υποδοχής μπορεί να απαιτεί από τον αιτούντα να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση προσαρμογής επί τρία έτη κατ' ανώτατο όριο ή να υποστεί δοκιμασία επάρκειας. Το κράτος μέλος υποδοχής οφείλει να παρέχει στον αιτούντα δικαίωμα επιλογής μεταξύ πρακτικής άσκησης προσαρμογής και δοκιμασίας επάρκειας.

Εάν το κράτος μέλος υποδοχής προτίθεται να θεσπίσει παρεκκλίσεις από την ευχέρεια επιλογής του αιτούντος, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 14.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Σύστημα αναγνώρισης ισοτιμίας όταν το κράτος μέλος υποδοχής απαιτεί την κατοχή πιστοποιητικού

Άρθρο 6

Όταν, στο κράτος μέλος υποδοχής, η πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή η άσκησή του προϋποθέτει την κατοχή πιστοποιητικού, η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να αρνείται σε υπήκοο κράτους μέλους την πρόσβαση στο επάγγελμα αυτό ή την άσκησή του, υπό τους ίδιους όρους με τους ημεδαπούς, επικαλούμενη την έλλειψη προσόντων:

- α) αν ο αιτών κατέχει το δίπλωμα, όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία ή στην οδηγία 89/48/ΕΟΚ ή το πιστοποιητικό που επιβάλλεται από άλλο κράτος μέλος για την πρόσβαση στο εν λόγω επάγγελμα ή την άσκησή του στο έδαφός του και το οποίο έχει ληφθεί σε ένα κράτος μέλος ή
- β) αν ο αιτών έχει ασκήσει το επάγγελμα αυτό με πλήρη απασχόληση επί δύο έτη, ή επί ισοδύναμη περίοδο με μειωμένο ωράριο κατά τη διάρκεια των δέκα τελευταίων ετών σε άλλο κράτος μέλος που δεν κατοχυρώνει νομοθετικά αυτό το επάγγελμα, κατά την έννοια του άρθ-

ρου 1 στοιχείο ε) και του άρθρου 1 στοιχείο στ) πρώτο εδάφιο και κατέχει έναν ή περισσότερους τίτλους εκπαίδευσης:

- που έχουν χορηγηθεί από αρμόδια αρχή κράτους μέλους η οποία έχει οριστεί σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του κράτους αυτού,
- από τους οποίους προκύπτει ότι ο κάτοχός τους, αφού παρακολούθησε επιτυχώς κύκλο σπουδών μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, διαφορετικό από εκείνο που αναφέρεται στο άρθρο 1 στοιχείο α) της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους ή ισοδύναμης διάρκειας μερικής παρακολούθησης, στον οποίο προϋπόθεση πρόσβασης, κατά κανόνα, αποτελεί, μεταξύ άλλων, η ολοκλήρωση του κύκλου των δευτεροβάθμιων σπουδών που απαιτείται για την πρόσβαση στην πανεπιστημιακή ή άλλη τριτοβάθμια εκπαίδευση, και, ότι παρακολούθησε με επιτυχία την επαγγελματική εκπαίδευση που ενδεχομένως εντάσσεται σ' αυτόν τον κύκλο σπουδών μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή
- από τους οποίους προκύπτει ότι ο κάτοχος, αφού παρακολούθησε κύκλο σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ολοκλήρωσε:

είτε, κύκλο σπουδών ή επαγγελματικής εκπαίδευσης εκτός από τους αναφερόμενους στο στοιχείο α), που παρέχεται σε εκπαιδευτικό ίδρυμα ή σε επιχείρηση ή εναλλάξ σε εκπαιδευτικό ίδρυμα και σε επιχείρηση, και που συμπληρώθηκε, ενδεχομένως με την περίοδο πρακτικής άσκησης ή την άσκηση του επαγγέλματος που εντάσσεται σ' αυτόν τον κύκλο σπουδών,

είτε πρακτική άσκηση ή εξάσκηση του επαγγέλματος που εντάσσεται στον εν λόγω κύκλο δευτεροβάθμιων σπουδών ή

- από τους οποίους προκύπτει ότι ο κάτοχος, αφού παρακολούθησε κύκλο δευτεροβάθμιων σπουδών τεχνικής ή επαγγελματικής φύσης, ολοκλήρωσε, ενδεχομένως:

είτε κύκλο σπουδών ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, όπως ορίζεται στην τρίτη περίπτωση,

είτε πρακτική άσκηση ή εξάσκηση του επαγγέλματος που εντάσσεται στον εν λόγω κύκλο δευτεροβάθμιων σπουδών τεχνικής ή επαγγελματικής φύσης και

- οι οποίοι τον έχουν προετοιμάσει για την άσκηση αυτού του επαγγέλματος.

Δεν απαιτείται πάντως η διετής επαγγελματική πείρα που προαναφέρθηκε όταν ο τίτλος ή οι τίτλοι εκπαίδευσης του αιτούντος, οι οποίοι αναφέρονται στο παρόν σημείο, πιστοποιούν νομοθετικά κατοχυρωμένη εκπαίδευση

- γ) εάν ο αιτών, ο οποίος δεν έχει ούτε δίπλωμα, ούτε πιστοποιητικό, ούτε τίτλο εκπαίδευσης, κατά την έννοια

του άρθρου 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) ή κατά την έννοια του παρόντος άρθρου στοιχείο β) έχει ασκήσει το επάγγελμα αυτό με πλήρη απασχόληση σε άλλο κράτος μέλος το οποίο δεν κατοχυρώνει νομοθετικά το επάγγελμα αυτό κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο ε) και του άρθρου 1 στοιχείο στ) πρώτο εδάφιο, επί τρία συνεχή έτη ή για ισοδύναμο χρονικό διάστημα με μειωμένο ωράριο κατά τα προηγούμενα δέκα έτη.

Εξομοιώνεται προς τον τίτλο εκπαίδευσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β) οποιοσδήποτε τίτλος εκπαίδευσης ή οποιοδήποτε σύνολο τέτοιων τίτλων έχει χορηγηθεί από αρμόδια αρχή σε κράτος μέλος, εφόσον πιστοποιεί εκπαίδευση που έχει αποκτηθεί εντός της Κοινότητας και αναγνωρίζεται από αυτό το κράτος μέλος ως ισοδύναμο επιπέδου, υπό τον όρο ότι η αναγνώριση αυτή έχει κοινοποιηθεί στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή.

Άρθρο 7

Το άρθρο 6 δεν κωλύει το κράτος μέλος υποδοχής να απαιτεί επίσης από τον αιτούντα:

- α) την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης προσαρμογής επί δύο έτη κατ' ανώτατο όριο ή την υποβολή σε δοκιμασία επάρκειας, όταν η εκπαίδευση την οποία έλαβε σύμφωνα με το άρθρο 5 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) ή β) αφορά θεωρητικούς ή/και πρακτικούς τομείς ουσιωδώς διαφορετικούς από αυτούς που καλύπτει το πιστοποιητικό που απαιτεί το κράτος μέλος υποδοχής ή, όταν υπάρχουν διαφορές στα πεδία δραστηριότητας με αποτέλεσμα να απαιτείται στο κράτος μέλος υποδοχής ειδική εκπαίδευση σε θεωρητικούς ή/και πρακτικούς τομείς ουσιωδώς διαφορετικούς από εκείνους που καλύπτει ο τίτλος εκπαίδευσης του αιτούντος.

Εάν το κράτος μέλος υποδοχής κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής, οφείλει να παρέχει στον αιτούντα το δικαίωμα επιλογής μεταξύ πρακτικής άσκησης προσαρμογής και δοκιμασίας επάρκειας. Εάν το κράτος μέλος υποδοχής που απαιτεί πιστοποιητικό, προτίθεται να καθιερώσει παρεκκλίσεις από την ευχέρεια επιλογής του αιτούντος, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 14

- β) την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης προσαρμογής επί δύο έτη κατ' ανώτατο όριο, είτε την υποβολή σε δοκιμασία επάρκειας όταν, στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 6 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), δεν έχει ούτε δίπλωμα, ούτε πιστοποιητικό ούτε τίτλο εκπαίδευσης. Το κράτος μέλος υποδοχής επιφυλάσσεται της επιλογής μεταξύ πρακτικής άσκησης προσαρμογής και δοκιμασίας επάρκειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Ειδικά συστήματα αναγνώρισης ισοτιμίας άλλων προσόντων

Άρθρο 8

Όταν στο κράτος μέλος υποδοχής, η πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή η άσκησή του προϋποθέτει

την κατοχή βεβαίωσης επάρκειας, η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να αρνείται σε υπήκοο κράτους μέλους την πρόσβαση στο επάγγελμα αυτό ή την άσκησή του, υπό τους ίδιους όρους με τους ημεδαπούς, επικαλούμενη την έλλειψη τυπικών προσόντων:

- α) εάν ο αιτών κατέχει βεβαίωση επάρκειας που απαιτείται από άλλο κράτος μέλος για την πρόσβαση στο ίδιο επάγγελμα στο έδαφός του, ή την άσκησή του, και το οποίο ελήφθη σε άλλο κράτος μέλος ή
- β) εάν ο αιτών αποδεικνύει ότι έχει προσόντα που απέκτησε σε άλλα κράτη μέλη, και που παρέχουν ισοδύναμες εγγυήσεις, ιδίως όσον αφορά την υγεία, την ασφάλεια, την προστασία του περιβάλλοντος και των καταναλωτών, με εκείνες που απαιτούν οι νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις του κράτους μέλους υποδοχής.

Εάν ο αιτών δεν αποδεικνύει την ύπαρξη της ως άνω βεβαίωσης επάρκειας ή των προσόντων, εφαρμόζονται οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του κράτους μέλους υποδοχής.

Άρθρο 9

Όταν, στο κράτος μέλος υποδοχής, η πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή η άσκησή του προϋποθέτει μόνο την κατοχή τίτλου που πιστοποιεί γενική εκπαίδευση επιπέδου πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να αρνείται σε υπήκοο κράτους μέλους την πρόσβαση στο επάγγελμα αυτό ή την άσκησή του, υπό τους ίδιους όρους με τους ημεδαπούς, επικαλούμενη την έλλειψη προσόντων, αν ο αιτών κατέχει τίτλο εκπαίδευσης ισοδύναμου επιπέδου που χορηγήθηκε σε άλλο κράτος μέλος.

Αυτός ο τίτλος εκπαίδευσης πρέπει, στο κράτος μέλος που χορηγείται, να χορηγείται από αρμόδια αρχή η οποία έχει οριστεί σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις του κράτους μέλους αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Άλλα μέτρα που διευκολύνουν την πραγματική άσκηση του δικαιώματος της εγκατάστασης, της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και της ελεύθερης κυκλοφορίας των μισθωτών

Άρθρο 10

1. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής που θέτει ως όρο για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα την προσκόμιση αποδείξεων σχετικά με την εντιμότητα, το ήθος ή τη μη κήρυξη πτωχεύσεως ή που αναστέλλει ή απαγορεύει την άσκηση ενός νομοθετικά κατοχυρωμέ-

νου επαγγέλματος σε περίπτωση σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος ή ποινικού αδικήματος, δέχεται ως επαρκή απόδειξη για τους υπηκόους των κρατών μελών, οι οποίοι επιθυμούν να ασκήσουν το επάγγελμα αυτό στην επικράτειά του, την προσκόμιση εγγράφων εκδοθέντων από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής ή προέλευσης, και από τα οποία προκύπτει ότι πληρούνται οι όροι αυτοί.

Όταν τα έγγραφα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν χορηγούνται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής ή προέλευσης, αντικαθίστανται από ένορκη δήλωση ή, στα κράτη μέλη όπου δεν υπάρχει όρκος αυτού του είδους, από επίσημη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, ή ενδεχομένως, ενώπιον συμβολαιογράφου ή ενός αναγνωρισμένου επαγγελματικού οργανισμού του κράτους μέλους καταγωγής ή προέλευσης, ο οποίος χορηγεί βεβαίωση που αποδεικνύει αυτόν τον όρκο ή την επίσημη δήλωση.

2. Όταν η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής απαιτεί από τους υπηκόους του ίδιου κράτους μέλους, ως προϋπόθεση για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή την άσκησή του, έγγραφο σχετικό με τη σωματική ή ψυχική υγεία, η αρχή αυτή δέχεται ως επαρκή απόδειξη την προσκόμιση του εγγράφου που απαιτείται, για το σκοπό αυτό, στο κράτος μέλος καταγωγής ή προέλευσης.

Όταν το κράτος μέλος καταγωγής ή προέλευσης δεν απαιτεί τέτοιο έγγραφο για την πρόσβαση στο εν λόγω επάγγελμα ή την άσκησή του, το κράτος μέλος υποδοχής δέχεται, από τους υπηκόους του κράτους μέλους καταγωγής ή προέλευσης, βεβαίωση χορηγούμενη από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους αυτού, η οποία αντιστοιχεί προς τις βεβαιώσεις του κράτους μέλους υποδοχής.

3. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής μπορεί να απαιτεί τα έγγραφα ή οι βεβαιώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, να μην είναι παλαιότερα των τριών μηνών, κατά την προσκόμισή τους.

4. Όταν η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής απαιτεί από τους υπηκόους αυτού του κράτους μέλους όρκο ή επίσημη δήλωση για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή την άσκησή του, και σε περίπτωση που ο τύπος του όρκου ή της δήλωσης αυτής δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών, η εν λόγω αρχή φροντίζει να προτείνεται στους ενδιαφερόμενους κατάλληλος και ισοδύναμος τύπος όρκου ή δήλωσης.

Άρθρο 11

1. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής αναγνωρίζει, στους υπηκόους των κρατών μελών που πληρούν τους όρους πρόσβασης σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα

και άσκησης του στο έδαφός του, το δικαίωμα να φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο του κράτους μέλους υποδοχής που αντιστοιχεί στο εν λόγω επάγγελμα.

2. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής αναγνωρίζει στους υπηκόους των κρατών μελών, που πληρούν τους όρους πρόσβασης σε νομοθετικά κατοχυρωμένη επαγγελματική δραστηριότητα και άσκησης της στο έδαφός του, το δικαίωμα να κάνουν χρήση του νόμιμου τίτλου εκπαίδευσης τον οποίο απέκτησαν στο κράτος μέλος καταγωγής ή προέλευσης και, ενδεχομένως, της σύντμησης του, στη γλώσσα του κράτους αυτού. Το κράτος μέλος υποδοχής μπορεί να επιβάλει να συνοδεύεται ο τίτλος αυτός από το όνομα και τον τόπο, του εκπαιδευτικού ιδρύματος ή της εξεταστικής επιτροπής που τον χορήγησε.

3. Όταν ένα επάγγελμα κατοχυρώνεται νομοθετικά στο κράτος μέλος υποδοχής από ένωση ή οργάνωση που αναφέρεται στο άρθρο 1 στοιχείο στ), οι υπήκοοι των κρατών μελών δικαιούνται να φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο ή τη σχετική σύντμηση που απονέμει η ένωση ή οργάνωση αυτή, μόνον εφόσον αποδεικνύουν ότι είναι μέλη της.

Όταν η ένωση ή η οργάνωση εξαρτά την ιδιότητα του μέλους από την ύπαρξη ορισμένων προσόντων, μπορεί να εφαρμόσει την απαίτηση αυτή σε υπηκόους άλλων κρατών μελών κατόχους διπλώματος κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο α), ή πιστοποιητικού κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο β), ή τίτλου εκπαίδευσης κατά την έννοια του άρθρου 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) ή του άρθρου 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) ή του άρθρου 9, μόνον υπό τους όρους της παρούσας οδηγίας, και ιδίως των άρθρων 3, 4 και 5.

Άρθρο 12

1. Το κράτος μέλος υποδοχής δέχεται προς απόδειξη της πλήρωσης των προϋποθέσεων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 9, τα έγγραφα τα οποία έχουν εκδώσει οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, τα οποία πρέπει να υποβάλει ο ενδιαφερόμενος προς υποστήριξη της αίτησής του για την άσκηση του σχετικού επαγγέλματος.

2. Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης για την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος πρέπει να ολοκληρώνεται το συντομότερο δυνατό και να πιστοποιείται με την έκδοση αιτιολογημένης απόφασης της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους υποδοχής, το αργότερο δε μέσα σε τέσσερις μήνες από την υποβολή του πλήρους φακέλου του ενδιαφερομένου. Κατά της απόφασης αυτής ή ελλείψει απόφασης, μπορεί να ασκείται προσφυγή ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου βάσει του εσωτερικού δικαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Διαδικασία συντονισμού

Άρθρο 13

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν, μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από το άρθρο 17, τις αρχές που είναι αρμόδιες να δέχονται τις αιτήσεις και να λαμβάνουν τις αποφάσεις που αναφέρει η παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά τα υπόλοιπα κράτη μέλη και την Επιτροπή.

2. Κάθε κράτος μέλος ορίζει ένα συντονιστή των δραστηριοτήτων των αρχών που αναφέρει η παράγραφος 1 και ενημερώνει σχετικά τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Ο ρόλος του συντονιστή είναι να προωθεί την ομοιόμορφη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σε όλα τα σχετικά επαγγέλματα. Ο συντονιστής αυτός είναι μέλος της ομάδας συντονισμού που έχει συσταθεί στην Επιτροπή από το άρθρο 9 παράγραφος 2 της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ.

Η ομάδα συντονισμού, που συνιστάται βάσει της εν λόγω διάταξης της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, έχει επίσης ως αποστολή:

- να διευκολύνει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας,
- να συγκεντρώνει όλες τις χρήσιμες πληροφορίες για την εφαρμογή της στα κράτη μέλη, και ιδίως τις σχετικές με την κατάρτιση ενδεικτικού καταλόγου των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων καθώς και εκείνες που αφορούν τις αποκλίσεις μεταξύ των τίτλων που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολύνουν την αξιολόγηση των ενδεχομένων ουσιαστικών διαφορών από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητάει τη γνώμη της ομάδας αυτής σχετικά με τις τυχόν τροποποιήσεις του ισχύοντος συστήματος.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την παροχή των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με την αναγνώριση των διπλωμάτων και πιστοποιητικών καθώς και σχετικά με τους άλλους όρους πρόσβασης στα νομικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα στα πλαίσια της παρούσας οδηγίας. Κατά το έργο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να επικουρούνται από τα υπάρχοντα δίκτυα ενημέρωσης και, ενδεχομένως, από τις κατάλληλες επαγγελματικές ενώσεις ή οργανώσεις. Η Επιτροπή αναλαμβάνει τις αναγκαίες πρωτοβουλίες για να εξασφαλίσει την προώθηση και το συντονισμό της παροχής των αναγκαίων πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

Διαδικασία παρεκκλίσεως όσον αφορά την ευχέρεια επιλογής μεταξύ πρακτικής άσκησης προσαρμογής και δοκιμασίας επάρκειας

Άρθρο 14

1. Εάν κράτος μέλος προτίθεται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) δεύτερο εδάφιο δεύτερη φράση ή

του άρθρου 5 τρίτο εδάφιο ή του άρθρου 7 στοιχείο α) δεύτερη φράση, να μην παραχωρήσει στον αιτούντα την επιλογή μεταξύ πρακτικής άσκησης προσαρμογής και δοκιμασίας επάρκειας, διαβιβάζει αμέσως στην Επιτροπή το σχέδιο της σχετικής διάταξης. Ταυτόχρονα, το κράτος μέλος αυτό ενημερώνει την Επιτροπή για τους λόγους που καθιστούν αναγκαία μια τέτοια διάταξη.

Η Επιτροπή ενημερώνει αμέσως τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με το σχέδιο· η Επιτροπή μπορεί επίσης να ζητεί τη γνώμη της συντονιστικής ομάδας που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 σχετικά με το σχέδιο αυτό.

2. Υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας της Επιτροπής και των λοιπών κρατών μελών να διατυπώνουν παρατηρήσεις σχετικά με το σχέδιο, το κράτος μέλος μπορεί να θεσπίσει τη διάταξη μόνον εφόσον παρέλθει τρίμηνο χωρίς η Επιτροπή να αντιταχθεί με σχετική απόφαση.

3. Μετά από αίτηση κράτους μέλους ή της Επιτροπής, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν αμελλητί το οριστικό κείμενο της διάταξης που θεσπίζεται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

Διαδικασία τροποποίησης των παραρτημάτων Γ και Δ

Άρθρο 15

1. Οι κατάλογοι των κύκλων σπουδών που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα Γ και Δ μπορεί να τροποποιηθούν κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου κράτους μέλους προς την Επιτροπή. Στην εν λόγω αίτηση πρέπει να επισυνάπτονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες, και ιδίως το κείμενο των οικείων διατάξεων του εθνικού δικαίου. Το κράτος μέλος που υποβάλλει τέτοια αίτηση, ενημερώνει σχετικά και τα λοιπά κράτη μέλη.

2. Η Επιτροπή εξετάζει τον κύκλο εκπαίδευσης περί του οποίου πρόκειται, καθώς και τους κύκλους εκπαίδευσης που απαιτούνται στα λοιπά κράτη μέλη. Συγκεκριμένα δε εξακριβώνει εάν ο τίτλος που πιστοποιεί τον εν λόγω κύκλο σπουδών, εξασφαλίζει ότι ο κάτοχός του διαθέτει:

— επίπεδο επαγγελματικής εκπαίδευσης συγκριτικά τόσο υψηλό όσο το επίπεδο του κύκλου μεταδευτεροβάθμιων σπουδών που αναφέρει το άρθρο 1 στοιχείο α) πρώτο εδάφιο δεύτερη περίπτωση σημείο i) και

— ανάλογο επίπεδο ευθυνών και καθηκόντων.

3. Η Επιτροπή επικουρείται από μια επιτροπή την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

4. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος. Η γνώμη διατυπώνεται με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης για την έκδοση των αποφάσεων που καλείται να λάβει το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής. Κατά την ψηφοφορία στην επιτροπή, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

5. Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν αμέσως. Εάν όμως τα μέτρα αυτά δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη που διατύπωσε η επιτροπή, τότε ανακοινώνονται αμέσως από την Επιτροπή στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή αναβάλλει την εφαρμογή των μέτρων που αποφάσισε για διάστημα δύο μηνών.

6. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να λάβει διαφορετική απόφαση μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 5.

7. Η Επιτροπή ενημερώνει το οικείο κράτος μέλος για την απόφασή της και δημοσιεύει, ενδεχομένως, τον τροποποιημένο πλέον κατάλογο στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI

Άλλες διατάξεις

Άρθρο 16

Μετά την ημερομηνία που καθορίζεται στο άρθρο 17, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, κάθε δύο χρόνια, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του ισχύοντος συστήματος.

Εκτός από τα γενικά σχόλια, η έκθεση αυτή περιλαμβάνει στατιστικό πίνακα των αποφάσεων που έχουν ληφθεί καθώς και περιγραφή των κυριότερων προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 17

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν από τις 18 Ιουνίου 1994. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία, ή συνοδεύονται από τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις της αναφοράς αυτής εκδίδονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 18

Το αργότερο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία που ορίζει το άρθρο 17, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση περί της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Η Επιτροπή αφού προβεί σε όλες τις αναγκαίες διαβουλεύσεις, εκθέτει τα συμπεράσματά της όσον αφορά τις τροποποιήσεις που πρέπει ενδεχομένως να επέλθουν στην παρούσα

οδηγία. Η Επιτροπή υποβάλλει, ενδεχομένως ταυτόχρονα, προτάσεις για τη βελτίωση των υφισταμένων ρυθμίσεων με σκοπό τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας, του δικαιώματος εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 19

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 18 Ιουνίου 1992.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Vitor MARTINS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Κατάλογος των οδηγιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο

1. 64/429/ΕΟΚ ⁽¹⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 1964 περί πραγματοποίησης του δικαιώματος εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων μεταποίησης που υπάγονται στις κλάσεις 23 έως 40 ΔΤΤΒ (Βιομηχανία και βιοτεχνία)

64/427/ΕΟΚ ⁽²⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 1964 περί των λεπτομερειών εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων μεταποίησης που υπάγονται στις κλάσεις 23 έως 40 ΔΤΤΒ (Βιομηχανία και βιοτεχνία)

2. 68/365/ΕΟΚ ⁽³⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1968 περί πραγματοποίησης του δικαιώματος εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών για τις μη μισθωτές δραστηριότητες που υπάγονται στις βιομηχανίες τροφίμων και ποτών (κλάσεις 20 και 21 ΔΤΤΒ)

68/366/ΕΟΚ ⁽⁴⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1968 περί των λεπτομερειών εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων που υπάγονται στις βιομηχανίες τροφίμων και ποτών (κλάσεις 20 και 21 ΔΤΤΒ)

3. 64/223/ΕΟΚ ⁽⁵⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1964 περί της πραγματοποίησης του δικαιώματος εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών για τις δραστηριότητες που υπάγονται στο χονδρικό εμπόριο

64/224/ΕΟΚ ⁽⁶⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1964 περί της πραγματοποίησης του δικαιώματος εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών για τις διαμεσολαβητικές δραστηριότητες στο εμπόριο, τη βιομηχανία και τη βιοτεχνία

64/222/ΕΟΚ ⁽⁷⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1964 περί των λεπτομερειών εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων στον τομέα των δραστηριοτήτων του χονδρικού εμπορίου και των διαμεσολαβητικών δραστηριοτήτων στο εμπόριο, τη βιομηχανία και τη βιοτεχνία

4. 68/363/ΕΟΚ ⁽⁸⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1968 περί της πραγματοποίησης του δικαιώματος εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων που υπάγονται στο λιανικό εμπόριο (ex ομάδα 612 ΔΤΤΒ)

68/364/ΕΟΚ ⁽⁹⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1968 περί των λεπτομερειών εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων που υπάγονται στο λιανικό εμπόριο (ex ομάδα 612 ΔΤΤΒ)

5. 70/522/ΕΟΚ ⁽¹⁰⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1970 περί της πραγματοποίησης της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών για τις μη μισθωτές δραστηριότητες που υπάγονται στο χονδρικό εμπόριο άνθρακος και τις διαμεσολαβητικές δραστηριότητες που αφορούν τον άνθρακα (ex ομάδα 6112 ΔΤΤΒ)

70/523/ΕΟΚ ⁽¹¹⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1970 περί των λεπτομερειών εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων που υπάγονται στο χονδρικό εμπόριο άνθρακος και τις διαμεσολαβητικές δραστηριότητες στο εμπόριο άνθρακος (ex ομάδα 6112 ΔΤΤΒ)

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. 117 της 23. 7. 1964, σ. 1880/64.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. 117 της 23. 7. 1964, σ. 1863/64. Οδηγία που τροποποιήθηκε από την οδηγία 69/77/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 59 της 10. 3. 1969, σ. 8).

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. L 260 της 22. 10. 1968, σ. 9.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. L 260 της 22. 10. 1968, σ. 12.

⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. 56 της 4. 4. 1964, σ. 863/64.

⁽⁶⁾ ΕΕ αριθ. 56 της 4. 4. 1964, σ. 869/64.

⁽⁷⁾ ΕΕ αριθ. 56 της 4. 4. 1964, σ. 857/64.

⁽⁸⁾ ΕΕ αριθ. L 260 της 22. 10. 1968, σ. 1.

⁽⁹⁾ ΕΕ αριθ. L 260 της 22. 10. 1968, σ. 6.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ αριθ. L 267 της 10. 12. 1970, σ. 14.

⁽¹¹⁾ ΕΕ αριθ. L 267 της 10. 12. 1970, σ. 18.

6. 74/557/ΕΟΚ ⁽¹⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 1974 περί πραγματοποίησης του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών για τις μη μισθωτές δραστηριότητες και τις διαμεσολαβητικές δραστηριότητες σχετικά με το εμπόριο και τη διανομή τοξικών προϊόντων

74/556/ΕΟΚ ⁽²⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 1974 περί των λεπτομερειών εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων στον τομέα των δραστηριοτήτων που υπάγονται στο εμπόριο και τη διανομή τοξικών προϊόντων, και των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν την επαγγελματική χρησιμοποίηση των προϊόντων αυτών συμπεριλαμβανομένων και των διαμεσολαβητικών δραστηριοτήτων

7. 68/367/ΕΟΚ ⁽³⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1968 περί της πραγματοποίησης του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων που υπάγονται στις προσωπικές υπηρεσίες (ex κλάση 85 ΔΤΤΒ):

1. Εστιατόρια και καταστήματα καταναλώσεως ποτών (ομάδα 852 ΔΤΤΒ)
2. Ξενοδοχεία επιπλωμένα και παρεμφερή καταστήματα, χώροι κατασκήνωσεως (ομάδα 853 ΔΤΤΒ)

68/368/ΕΟΚ ⁽⁴⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1968 περί των λεπτομερειών εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων στον τομέα των μη μισθωτών δραστηριοτήτων που υπάγονται στις προσωπικές υπηρεσίες (ex κλάση ΔΤΤΒ):

1. Εστιατόρια και καταστήματα καταναλώσεως ποτών (ομάδα 852 ΔΤΤΒ)
2. Ξενοδοχεία επιπλωμένα και παρεμφερή καταστήματα, χώροι κατασκήνωσεως (ομάδα 853 ΔΤΤΒ)

8. 77/92/ΕΟΚ ⁽⁵⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 1976 περί των μέτρων που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της πραγματικής άσκησης του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών όσον αφορά τις δραστηριότητες πράκτορα και μεσίτη ασφαλειών (ex ομάδα 630 ΔΤΤΒ), και ιδίως περί των μεταβατικών μέτρων όσον αφορά τις δραστηριότητες αυτές

9. 82/470/ΕΟΚ ⁽⁶⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1982 για τα μέτρα που προορίζονται να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση της ελευθερίας εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών για τις μη μισθωτές δραστηριότητες των απασχολούμενων σε ορισμένες βοηθητικές υπηρεσίες των μεταφορών και των πρακτόρων ταξιδίων (ομάδα 718 ΔΤΤΒ), καθώς και των εναποθηκευτών (ομάδα 720 ΔΤΤΒ)

10. 82/489/ΕΟΚ ⁽⁷⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 1982 για τα μέτρα που προορίζονται να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών των κομμωτών

11. 75/368/ΕΟΚ ⁽⁸⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 1975 περί των μέτρων που προορίζονται να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών για διάφορες δραστηριότητες (ex κλάση 01 έως κλάση 85 ΔΤΤΒ), και ιδίως περί των μεταβατικών μέτρων για τις δραστηριότητες αυτές

12. 75/369/ΕΟΚ ⁽⁹⁾

Οδηγία του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 1975 περί των μέτρων που προορίζονται να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών για τις δραστηριότητες που ασκούνται κατά πλανόδιο τρόπο, και ιδίως περί των μεταβατικών μέτρων για τις δραστηριότητες αυτές

(1) ΕΕ αριθ. L 307 της 18. 11. 1974, σ. 5.
(2) ΕΕ αριθ. L 307 της 18. 11. 1974, σ. 1.
(3) ΕΕ αριθ. L 260 της 22. 10. 1968, σ. 16.
(4) ΕΕ αριθ. L 260 της 22. 10. 1968, σ. 19.
(5) ΕΕ αριθ. L 26 της 31. 1. 1977, σ. 14.
(6) ΕΕ αριθ. L 213 της 12. 7. 1982, σ. 1.
(7) ΕΕ αριθ. L 218 της 27. 7. 1982, σ. 24.
(8) ΕΕ αριθ. L 167 της 30. 6. 1975, σ. 22.
(9) ΕΕ αριθ. L 167 της 30. 6. 1975, σ. 29.

Παρατήρηση

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι διάφορες οδηγίες, που απαριθμούνται στους παραπάνω πίνακες αποτέλεσαν αντικείμενο συμπληρωματικών διατάξεων από τις πράξεις προσχώρησης της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου (ΕΕ αριθ. L 73 της 27. 3. 1972), της Ελλάδας (ΕΕ αριθ. L 291 της 19. 11. 1979) και της Ισπανίας και Πορτογαλίας (ΕΕ αριθ. L 302 της 15. 11. 1985).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**Κατάλογος των οδηγιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 τρίτο εδάφιο**

Πρόκειται για τις οδηγίες που απαριθμούνται στα σημεία 1 έως 7 του παραρτήματος Α, με εξαίρεση την οδηγία 74/556/ΕΟΚ, που αναφέρεται στο σημείο 6.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΦΘΡΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 1
ΣΤΟΙΧΕΙΟ α) ΠΡΩΤΟ ΕΛΑΦΙΟ ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΗΜΕΙΟ ii)

1. Παραϊατρικός και κοινωνικοπαιδαγωγικός τομέας

στη Γερμανία

η εκπαίδευση στους τομείς:

- των νοσοκόμων παιδαγωγών («Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger»)
- των φυσικοθεραπευτών («Krankengymnast(in)»)
- των εργασιοθεραπευτών («Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut(in)»)
- των καθηγητών ορθοφωνίας («Logopäde/Logopädin»)
- των ορθοπτικών («Orthoptist(in)»)
- των κρατικώς αναγνωρισμένων παιδαγωγών («Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)»)
- των κρατικώς αναγνωρισμένων θεραπευτών παιδαγωγών («Staatlich anerkannte(r) Heilpädagoge(in)»)

στην Ιταλία

η εκπαίδευση στους τομείς:

- των οδοντοτεχνιτών («odontotecnico»)
- των οπτικών («ottico»)
- των ποδολόγων («podologo»)

στο Λουξεμβούργο

η εκπαίδευση στους τομείς:

- των ιατρικών τεχνικών βοηθών στην ακτινολογία,
- των ιατρικών τεχνικών βοηθών εργαστηρίου,
- των νοσοκόμων ψυχιατρικής,
- των ιατρικών τεχνικών βοηθών χειρουργικής,
- των νοσοκόμων παιδοκόμων,
- των νοσοκόμων αναισθησιολόγων,
- των διπλωματούχων μασέρ,
- των παιδαγωγών,

που αντιστοιχούν σε εκπαίδευση συνολικής διάρκειας τουλάχιστον 13 ετών, εκ των οποίων:

- είτε τουλάχιστον τρία έτη επαγγελματικής εκπαίδευσης σε ειδική σχολή, η οποία πιστοποιείται με εξετάσεις, και η οποία συμπληρώνεται ενδεχομένως με κύκλο ειδίκευσης ενός ή δύο ετών, η οποία πιστοποιείται με εξετάσεις,
- είτε τουλάχιστον δύο έτη επαγγελματικής εκπαίδευσης σε ειδική σχολή, η οποία πιστοποιείται με εξετάσεις, και συμπληρώνεται με πρακτική εξάσκηση ή πρακτική άσκηση τουλάχιστον έξι μηνών σε εγκεκριμένο ίδρυμα,
- είτε τουλάχιστον δύο έτη εκπαίδευσης σε ειδική σχολή, η οποία πιστοποιείται με εξετάσεις, η οποία συμπληρώνεται με πρακτική εξάσκηση, ή πρακτική άσκηση τουλάχιστον ενός έτους σε εγκεκριμένο ίδρυμα.

2. Τομέας των αρχιτεχνιτών («Mester»/«Meister»/«Maître») που αντιστοιχούν σε εκπαίδευση σχετική με βιοτεχνικές δραστηριότητες μη καλυπτόμενες από τις οδηγίες που περιέχονται στο παράρτημα Α

στη Δανία

η εκπαίδευση στους τομείς των:

- οπτικών («Optometrist»)

των οποίων ο κύκλος σπουδών αντιστοιχεί σε συνολική διάρκεια 14 ετών, εκ των οποίων πενταετής επαγγελματική εκπαίδευση, κατανεμημένη σε θεωρητική εκπαίδευση διόμισυ ετών που παρέχεται από το ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης και πρακτική εκπαίδευση διόμισυ ετών στην επιχείρηση, η οποία πιστοποιείται με αναγνωρισμένες εξετάσεις που αφορούν τη βιοτεχνική δραστηριότητα, κατόπιν των οποίων χορηγείται ο τίτλος του «Mester»,

— ορθοπεδικών, μηχανικών ορθοπεδικών προθέσεων («Ortopædimekaniker»)

των οποίων ο κύκλος σπουδών αντιστοιχεί σε συνολική διάρκεια δωδεκάμισυ ετών, εκ των οποίων τριάμισυ έτη επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατανεμημένης σε θεωρητική εκπαίδευση που παρέχεται από το ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης εντός εξαμήνου και τριετής πρακτική εκπαίδευση στην επιχείρηση, η οποία πιστοποιείται με αναγνωρισμένες εξετάσεις που αφορούν τη βιοτεχνική δραστηριότητα, κατόπιν των οποίων χορηγείται ο τίτλος του «Mester»,

— κατασκευαστών ορθοπεδικών υποδημάτων («Ortopædiskomager»)

των οποίων ο κύκλος σπουδών αντιστοιχεί σε συνολική διάρκεια δεκατριάμισυ ετών, εκ των οποίων τεσσεράμισυ έτη επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατανεμημένης σε θεωρητική εκπαίδευση που παρέχεται από το ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης εντός δύο ετών και δυόμισυ ετών πρακτική εκπαίδευση στην επιχείρηση, η οποία πιστοποιείται με αναγνωρισμένες εξετάσεις που αφορούν τη βιοτεχνική δραστηριότητα, κατόπιν των οποίων χορηγείται ο τίτλος του «Mester»·

στη Γερμανία

η εκπαίδευση των:

- οπτικών («Augenoptiker»),
- οδοντοτεχνιτών («Zahntechniker»),
- επιδεσμοποιών («Bandagist»),
- τεχνητών ακουστικών βοηθημάτων («Hörgeräte-Akustiker»),
- μηχανικών ορθοπεδικών προθέσεων («Orthopädiemechaniker»),
- κατασκευαστών ορθοπεδικών υποδημάτων («Orthopäadieschuhmacher»)

στο Λουξεμβούργο

η εκπαίδευση στους τομείς των:

- οπτικών,
- οδοντοτεχνιτών,
- τεχνητών ακουστικών βοηθημάτων,
- μηχανικών ορθοπεδικών προθέσεων-επιδεσμοποιών,
- κατασκευαστών ορθοπεδικών υποδημάτων,

των οποίων ο κύκλος σπουδών αντιστοιχεί σε συνολική διάρκεια 14 ετών, εκ των οποίων τουλάχιστον πέντε έτη εκπαίδευσης στα πλαίσια οργανωμένης εκπαίδευσης, εν μέρει στην επιχείρηση και εν μέρει στο ίδρυμα επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία πιστοποιείται με εξετάσεις. Η επιτυχία στις εξετάσεις αυτές αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση δραστηριότητας που θεωρείται βιοτεχνική, είτε με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία είτε με την ιδιότητα του μισθωτού με παρόμοιο επίπεδο ευθυνών.

3. Ναυτιλιακός τομέας

α) Ναυτιλία

στη Δανία

η εκπαίδευση του:

- πλοιάρχου εμπορικού ναυτικού («skibsfører»),
- δευτέρου («overstyrmænd»),
- σηματοωρού, αξιωματικού της φυλακής («enestyrmand, vagthavende styrmænd»),
- αξιωματικού της φυλακής («vagthavende styrmænd»),
- αρχιμηχανικού πλοίων («1. maskinchef»),
- πρώτου μηχανικού («1. maskinmester»),
- πρώτου μηχανικού/μηχανικού αρχηγού της φυλακής («1. maskinmester/vagthavende maskinmester»)

στη Γερμανία

η εκπαίδευση του:

- πλοιάρχου μεγάλης ακτοπλοίας («Kapitän AM»),
- πλοιάρχου ακτοπλοίας («Kapitän AK»),
- αξιωματικού φυλακής μεγάλης ακτοπλοίας («Nautischer Schiffsoffizier AMW»),
- αξιωματικού φυλακής της ακτοπλοίας («Nautischer Schiffsoffizier AKW»),
- μηχανικός CT — χειριστής μηχανικών εγκαταστάσεων («Schiffsbetriebstechniker CT — Leiter von Maschinenanlagen»),
- πρώτος μηχανικός πλοίου CMa — χειριστής μηχανικών εγκαταστάσεων («Schiffsbetriebstechniker CMa — Leiter von Maschinenanlagen»),
- μηχανικός CTW («Schiffsbetriebstechniker CTW»),
- πρώτος μηχανικός πλοίου CMaW — μόνος υπεύθυνος μηχανικός («Schiffsmaschinist CMaW — Technischer Alleinoffizier»)

στην Ιταλία

η εκπαίδευση του:

- αξιωματικού γεφύρας («ufficiale di coperta»),
- αξιωματικού μηχανικού («ufficiale di macchina»)

στις Κάτω Χώρες

η εκπαίδευση:

- του αρχηγού της φυλακής γεφύρας στη μικρή ακτοπλοία (με συμπλήρωμα) [«stuurman kleine handelsvaart» (met aanvulling)]
- του διπλωματούχου μηχανοδηγού («diploma motordrijver»)

που αντιπροσωπεύει εκπαίδευση:

- στη Δανία, εννέα ετών στοιχειώδους σχολικής φοίτησας, που ακολουθούνται από μια θεμελιώδη σεφά μαθημάτων βασικής εκπαίδευσας ή/και υπηρεσίας στη θάλασσα διάρκειας που ποικίλλει μεταξύ 17 και 36 μηνών και συμπληρώνονται:
 - για τον αξιωματικό της φυλακής με ένα έτος εξειδικευμένης επαγγελματικής εκπαίδευσας,
 - για τους άλλους με τρία έτη εξειδικευμένης επαγγελματικής εκπαίδευσας,
- στη Γερμανία, συνολικής διάρκειας μεταξύ 14 και 18 ετών, όπου περιλαμβάνεται τριετής κύκλος βασικών επαγγελματικών σπουδών και μονοετής πρακτική άσκηση στη θάλασσα, καθώς και ειδική επαγγελματική εκπαίδευση ενός ή δύο ετών στη συνέχεια, που συμπληρώνεται, ενδεχομένως, με εξάσκηση του επαγγέλματος δύο ετών,
- στην Ιταλία, συνολικής διάρκειας 13 ετών, εκ των οποίων πέντε τουλάχιστον επαγγελματικής εκπαίδευσας που πιστοποιείται με εξετάσεις και συμπληρώνεται, ενδεχομένως, με πρακτική άσκηση,
- στις Κάτω Χώρες, περιλαμβάνουσα κύκλο σπουδών 14 ετών, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο έτη διανύονται σε εξειδικευμένη επαγγελματική σχολή. Η εκπαίδευση ολοκληρώνεται με μια περίοδο εξάσκησης του επαγγέλματος 12 μηνών,

και που αναγνωρίζεται στο πλαίσιο της διεθνούς σύμβασης STCW (διεθνής σύμβαση του 1978, για τα πρότυπα εκπαίδευσας των ναυτιλομένων, τη χορήγηση πιστοποιητικών ικανότητας και χρήσεως φυλακών).

β) *Θαλάσσια Αλιεία*

στη Γερμανία

η εκπαίδευση του:

- πλοιάρχου BG αλιείας μεγάλης κλίμακας («Kapitän BG/Fischerei»),
- πλοιάρχου BK αλιείας ανοικτής θαλάσσης («Kapitän BK/Fischerei»),
- αξιωματικού φυλακής BGW σε πλοίο για αλιεία μεγάλης κλίμακας («Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei»),
- αξιωματικού φυλακής BKW σε πλοίο για αλιεία μικρής κλίμακας («Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei»)

στις Κάτω Χώρες

η εκπαίδευση:

- του αρχηγού της φυλακής γεφύρας μηχανικού V («stuurman werktuigkundige V»),

- του μηχανικού IV αλιευτικού πλοίου («werktuigkundige IV visvaart»),
- του αρχηγού της φυλακής γεφύρας IV αλιευτικού πλοίου («stuurman werktuigkundige VI»),
- του αρχηγού της φυλακής γεφύρας μηχανικού VI («stuurman IV werktuigkundige VI»),

που αντιπροσωπεύει εκπαίδευση:

- στη Γερμανία, συνολικής διάρκειας μεταξύ 14 και 18 ετών, όπου περιλαμβάνεται τριετής κύκλος βασικών επαγγελματικών σπουδών και μονοετής πρακτική άσκηση στη θάλασσα, καθώς και ειδική επαγγελματική εκπαίδευση ενός ή δύο ετών στη συνέχεια, που συμπληρώνεται, ενδεχομένως, με εξάσκηση επαγγέλματος δύο ετών,
- στις Κάτω Χώρες, κύκλος σπουδών που ποικίλλει μεταξύ 13 και 15 ετών, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο έτη διανύονται σε εξειδικευμένη επαγγελματική σχολή, η οποία ολοκληρώνεται με μια περίοδο εξάσκησης του επαγγέλματος 12 μηνών,

και που αναγνωρίζεται στα πλαίσια της σύμβασης του Toptemolinos (διεθνής σύμβαση του 1977, για την ασφάλεια των αλιευτικών πλοίων).

4. Τεχνικός τομέας

Στην Ιταλία

η εκπαίδευση του:

- του γεωμέτρη («geometra»),
- του αγροτοτεχνικού («perito agrario»),
- του λογιστή («ragioniere») και εμπορικού συμβούλου («perito commerciale»),
- του συμβούλου εργασίας («consulente del lavoro»),

που αντιπροσωπεύουν κύκλους τεχνικών δευτεροβάθμιων σπουδών συνολικής διάρκειας 14 τουλάχιστον ετών εκ των οποίων οκτώ έτη υποχρεωτικής φοίτησης και πέντε έτη δευτεροβάθμιων σπουδών εκ των οποίων τρία έτη σπουδών με άξονα το επάγγελμα και που πιστοποιούνται με την εξέταση του τεχνικού baccalaureat και συμπληρώνονται,

- στην περίπτωση του γεωμέτρη:
είτε με περίοδο πρακτικής άσκησης δύο τουλάχιστον ετών σε επαγγελματικό γραφείο,
είτε με επαγγελματική πείρα πέντε ετών,
- στην περίπτωση των αγροτοτεχνικών, των λογιστών και εμπορικών συμβούλων και των συμβούλων εργασίας, με την ολοκλήρωση περιόδου πρακτικής άσκησης δύο τουλάχιστον ετών,

συνοδευόμενης από κρατικές εξετάσεις

στις Κάτω Χώρες

η εκπαίδευση:

- δικαστικού επιμελητή («gerechtsdeurwaarder»),

που αντιπροσωπεύει κύκλο σπουδών και επαγγελματικής εκπαίδευσης συνολικής διάρκειας 19 ετών, εκ των οποίων οκτώ έτη υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης και οκτώ έτη δευτεροβάθμιων σπουδών εκ των οποίων τέσσερα έτη τεχνικής εκπαίδευσης που πιστοποιείται με κρατικές εξετάσεις και συμπληρώνεται με τρία έτη θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης με άξονα την άσκηση του επαγγέλματος.

5. Εκπαιδεύσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο που γίνονται δεκτές ως «National Vocational Qualifications» ή ως «Scottish Vocational Qualifications»

Οι εκπαιδεύσεις του:

- επιστημονικού υπαλλήλου ιατρικού εργαστηρίου («Medical laboratory scientific officer»),
- ηλεκτρολόγου μηχανικού μεταλλείων («Mine electrical engineer»),
- μηχανολόγου μηχανικού μεταλλείων («Mine mechanical engineer»),
- αναγνωρισμένου κοινωνικού λειτουργού («Approved social worker — Mental Health»),
- δικαστικού επιμελητή («Probation officer»),

- ειδικού θεραπευτικής οδόντων («Dental therapist»),
- ειδικού υγιεινής οδόντων («Dental hygienist»),
- οπτικού («Dispensing optician»),
- επιστάτη ασφαλείας μεταλλείων («Mine deputy»),
- κατ' επάγγελμα συνδίκου («Insolvency practitioner»),
- αναγνωρισμένου ειδικού μεταβιβάσεων ακινήτων («Licensed conveyancer»),
- ειδικού προσθετικής («Prosthetist»),
- α' αξιωματικού — φορτηγά/επιβατηγά πλοία — άνευ περιορισμών («First mate — Freight/Passenger ships — unrestricted»),
- β' αξιωματικού — φορτηγά/επιβατηγά πλοία — άνευ περιορισμών («Second mate — Freight/Passenger ships — unrestricted»),
- γ' αξιωματικού — φορτηγά/επιβατηγά πλοία — άνευ περιορισμών («Third mate — Freight/Passenger ships — unrestricted»),
- αξιωματικού καταστρώματος — φορτηγά/επιβατηγά πλοία άνευ περιορισμών («Deck officer — Freight/Passenger ships — unrestricted»),
- μηχανικού εμπορικού ναυτικού β' τάξεως — φορτηγά/επιβατηγά πλοία — περιοχή δραστηριότητας απεριόριστη («Engineer officer — Freight/Passenger ships — unlimited trading area»),
- ειδικού επί εμπορικών σημάτων («Trade mark agent»),

που οδηγούν σε τίτλους που αναγνωρίζονται ως «National vocational Qualifications» (NVQ), ή που εγκρίνονται ή αναγνωρίζονται ως ισοδύναμοι από το «National Council for Vocational Qualifications» ή που αναγνωρίζονται στη Σκωτία ως «Scottish Vocational Qualifications», και τοποθετούνται στα επίπεδα 3 και 4 του «National Framework of Vocational Qualifications» του Ηνωμένου Βασιλείου.

Τα επίπεδα 3 και 4 ορίζονται ως εξής:

- **επίπεδο 3:** Ικανότητα εκτέλεσης ευρέος φάσματος διαφόρων καθηκόντων σε ποικίλες καταστάσεις, από τα οποία τα περισσότερα είναι σύνθετα καθήκοντα και όχι καθήκοντα ρουτίνας. Η ευθύνη και η αυτονομία είναι σημαντική, τα δε καθήκοντα του επιπέδου αυτού συνεπάγονται συχνά την εποπτεία ή πλαισίωση άλλων προσώπων.
- **επίπεδο 4:** Ικανότητα εκτέλεσης ευρέος φάσματος σύνθετων, τεχνικών ή ειδικών καθηκόντων σε πολυποικίλες καταστάσεις με ιδιαίτερα σημαντική προσωπική ευθύνη και αυτονομία. Τα καθήκοντα του επιπέδου αυτού συνεπάγονται συχνά την ευθύνη για την εργασία που εκτελούν άλλα πρόσωπα και την κατανομή των πόρων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

Κατάλογος των εκπαιδεύσεων ειδικής διάρθρωσης που αναφέρονται στο άρθρο 3 στοιχείο β) πρώτο εδάφιο τρίτη περίπτωση**Στο Ηνωμένο Βασίλειο**

Οι κατοχυρωμένες νομοθετικά εκπαιδεύσεις που οδηγούν στην απόκτηση τίτλων εγκεκριμένων από το «National Council for Vocational Qualifications» και που αποτελούν «National Vocational Qualifications» (NVQ) ή που εγκρίνονται στη Σκωτία ως «Scottish Vocational Qualifications» και τοποθετούνται στα επίπεδα 3 και 4 του «National Framework of Vocational Qualifications» του Ηνωμένου Βασιλείου.

Τα επίπεδα 3 και 4 ορίζονται ως εξής:

- **επίπεδο 3:** Ικανότητα εκτέλεσης ευρέος φάσματος διαφόρων καθηκόντων σε ποικίλες καταστάσεις, από τα οποία τα περισσότερα είναι σύνθετα καθήκοντα και όχι καθήκοντα ρουτίνας. Η ευθύνη και η αυτονομία είναι σημαντική, τα δε καθήκοντα του επιπέδου αυτού συνεπάγονται συχνά την εποπτεία ή πλαισίωση άλλων προσώπων.
- **επίπεδο 4:** Ικανότητα εκτέλεσης ευρέος φάσματος σύνθετων, τεχνικών ή ειδικών καθηκόντων σε πολυποικίλες καταστάσεις με ιδιαίτερα σημαντική προσωπική ευθύνη και αυτονομία. Τα καθήκοντα του επιπέδου αυτού συνεπάγονται συχνά την ευθύνη για εργασία που εκτελούν άλλα πρόσωπα και την κατανομή των πόρων.